

УДК 657.6:657.44

Т. О. Меліхова,

д. е. н., професор, завідувач кафедри облік, аналіз, оподаткування та аудит,

Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9934-8722>

І. Ю. Разнатовський,

магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,

Інженерний навчально-науковий інститут ЗНУ, м. Запоріжжя

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-8651-0435>

DOI: 10.32702/2306-6792.2024.7.32

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ СТАТУТНОГО ТА ДОДАТКОВОГО КАПІТАЛУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

T. Melikhova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting and Auditing,

Engineering Educational and Scientific Institute of Zaporizhzhya National University

I. Raznatovskyi,

master of Engineering Educational and Scientific Institute of Zaporizhzhya National University

IMPROVEMENT OF ACCOUNTING, TAXATION AND CONTROL OF STATUTORY AND ADDITIONAL CAPITAL TO INCREASE THE EFFICIENCY OF THE ECONOMIC SECURITY OF THE ENTERPRISE

У сучасний час основними елементами власного капіталу є статутний та додатковий капітал. Він показує частку майна підприємства, яка фінансується за рахунок коштів власників і власних засобів підприємства. Тому треба правильно вести облік та проводити перевірку внесків власників до капіталу підприємства, тобто загальну вартість активів, яка зафіксована в установчих документах. А капітал, що перевищує статутний капітал, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу потрапляють саме до додаткового капіталу.

Метою контролю статутного та додаткового капіталу є надання думки щодо правильності формування та оприлюднення інформації про статутний та додатковий капітал, а також відображення інформації у фінансової звітності.

Завданнями проведення контролю статутного та додаткового капіталу є перевірка інформації щодо; участі емітента в створенні юридичних осіб, володіння посадовими особами емітента акціями емітента, засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій, випуски акцій, загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі.

У роботі розроблено методичні підходи до проведення контролю, які, на відміну від існуючих, включають: анкету, загальний план контролю статутного та додаткового капіталу, програму контролю та робочі документи контролера до кожної процедури. Запропоновані документи з перевірки інформації щодо: участі емітента в створенні юридичних осіб, володіння посадовими особами емітента акціями емітента, засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій, випуски акцій, загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі. Це дає можливість здійснити контроль статутного та додаткового капіталу більш детально, послідовно, структуровано та логічно. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз та на їх підставі приймати правильні управлінські рішення.

З метою удосконалення обліку та оподаткування статутного та додаткового капіталу запропоновані форми Довідкових відомостей про реєстрації операцій, що приводять до збільшення та зменшення додатково внесеного капіталу для розкриття інформації. Це допоможе скоротити час на формування та обробку первинних документів з обліку статутного та додаткового капіталу, попередить можливість пропуску будь-якої інформації, так як будуть застосовуватися у роботі шаблони документів вже з сформованим переліком реквізитів.

In modern times, the main elements of own capital are statutory and additional capital. It shows the share of the company's property, which is financed by the owners' funds and the company's own funds. Therefore, it is necessary to properly keep records and check the owners' contributions to the capital of the enterprise, that is, the total value of assets, which is recorded in the founding documents. And the capital that exceeds the authorized capital, other contributions, etc., without decisions on changes in the size of the authorized capital, fall precisely into the additional capital.

The purpose of controlling the authorized and additional capital is to provide an opinion on the correctness of the formation and publication of information about the authorized and additional capital, as well as the display of information in financial statements.

The tasks of controlling the statutory and additional capital are checking information about; the issuer's participation in the creation of legal entities, the ownership of the issuer's shares by the issuer's officials, the issuer's founders and/or participants and the percentage of shares, share issues, the total number of voting shares and the number of voting shares, the voting rights of which are limited, as well as the number of voters shares, the voting rights of which were transferred to another person as a result of the restriction of such rights.

Methodical approaches to control have been developed in the work, which, unlike the existing ones, include: a questionnaire, a general plan for controlling the statutory and additional capital, a control program and the controller's working documents for each procedure. Proposed information verification documents regarding; the issuer's participation in the creation of legal entities, the ownership of the issuer's shares by the issuer's officials, the issuer's founders and/or participants and the percentage of shares, share issues, the total number of voting shares and the number of voting shares, the voting rights of which are limited, as well as the number of voting shares, the voting rights of which were transferred to another person as a result of the restriction of such rights. This makes it possible to control the authorized and additional capital in more detail, consistently, structured and logically. The transparency and comprehensibility of the developed documents will help the management to carry out timely control, analysis and, based on them, make correct management decisions.

In order to improve the accounting and taxation of authorized and additional capital, the forms of Reference information on registration of transactions leading to an increase and decrease of additional paid-in capital are proposed for information disclosure. This will help to reduce the time for the formation and processing of primary documents for accounting for the authorized and additional capital, will prevent the possibility of omitting any information, as document templates with a list of details already formed will be used in the work.

Ключові слова: облік, оподаткування, контроль, статутний капітал, додатковий капітал, ефективність, економічна безпека.

Key words: form, supply, control, statutory capital, additional capital, efficiency, economical security.

ВСТУП

У сучасний час основними елементами власного капіталу є статутний та додатковий капітал. Він показує частку майна підприємства, яка фінансується за рахунок коштів власників і власних засобів підприємства. Тому треба правильно вести облік та проводити перевірку

внесків власників до капіталу підприємства, тобто загальну вартість активів, яка зафіксовану в установчих документах. А капітал, що перевищує статутний капітал, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу потрапляють саме до додаткового капіталу.

Таблиця 1. Анкета внутрішнього контролю для проведення контролю статутного та додаткового капіталу

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	Чи відповідає фактичний розмір статутного капіталу нормативним документам?				
2	Чи були зміни у статутному капіталі: - Зменшення; - Збільшення; - Не змінювався розмір?				
3	Чи відбувалась у Вас переоцінка основних засобів: - Уцінка; - Дооцінка?				
4	Чи отримували Ви прибуток (збиток) від продажу, випуску або анулювання інструментів власного капіталу?				
5	Чи отримували Ви інший вкладений засновниками підприємств капітал, що перевищує статутний капітал, інші внески тощо без рішень про зміни розміру статутного капіталу?				
6	Чи визнаються у Вас курсові різниці, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку: - відображаються у складі власного капіталу; - визнаються в іншому сукупному доході?				

Джерело: розроблено авторами.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемними питаннями обліку, оподаткування та контролю власного капіталу займалися такі вітчизняні вчені: Бескоста Г.М., Бути-

Таблиця 2. Загальний план контролю статутного та додаткового капіталу

Етапи контролю	Процедури контролю	ПІБ контролю	Термін перевірки
Попередній	Ознайомлення з обліковою політикою підприємства з обліку статутного та додаткового капіталу		
Основний	Перевірка інформації щодо участі емітента в створенні юридичних осіб		
	Перевірка інформації про володіння посадовими особами емітента акціями емітента		
	Перевірка інформації про засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій (часток, паїв)		
	Перевірка інформації про випуски акцій		
	Перевірка інформації про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі		
Заключний	Оформлення звіту аудитора за результатами перевірки		

Джерело: розроблено авторами.

нець Ф.Ф., Кулаковська А.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Подмешальська Ю.В., Салига С.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення перевірки. Проте саме питання розробки плану, програми та робочих документів обліку, оподаткування, контролю статутного та додаткового капіталу недостатньо розкрито і потребує подальшого дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Постановка завдання є удосконалення обліку, оподаткування та контролю статутного та додаткового капіталу для підвищення ефективності економічної безпеки підприємства.

Метою контролю статутного та додаткового капіталу є надання думки щодо правильності формування та оприлюднення інформації про статутний та додатковий капітал, а також відображення інформації у фінансовій звітності.

Завданнями проведення контролю статутного та додаткового капіталу є перевірка інформації щодо; участі емітента в створенні юридичних осіб, володіння посадовими особами емітента акціями емітента, засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій, випуски акцій, загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі.

Анкету внутрішнього контролю статутного та додаткового капіталу подано в таблиці 1. У програмі внутрішнього контролю статутного та додаткового капіталу відображено основні процедури для вирішення найважливіших завдань перевірки.

Загальний план контролю статутного та додаткового капіталу (табл. 2) доцільно проводити в декілька етапів.

Пропонуємо програму контролю статутного та додаткового капіталу (табл. 3).

Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань аудиту статутного та додаткового капіталу пропонуємо робочі документи (табл. 4—10), які стануть обґрунтованими доказами якісної проведення перевірки.

Таблиця 3. Програма контролю статутного та додаткового капіталу

Процедури контролю	Мета контролю	Докази контролю	Код робочих документів	ПІБ перевіряючого	Термін проведення контролю
Перевірка інформації щодо участі емітента в створенні юридичних осіб	Впевнитись у правильності підготовки інформації щодо участі емітента в створенні юридичних осіб	Довідкова інформація емітента	ВДК-1		
Перевірка інформації про володіння посадовими особами емітента акціями емітента	Впевнитись у правильності підготовки інформації про володіння посадовими особами емітента акціями емітента	Дані про прості та привілейовані іменні акції	ВДК-2		
Перевірка інформації про засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій (часток, паїв)	Впевнитись у правильності підготовки інформації про засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій (часток, паїв)	Дані про акції, які належать засновнику та/або учаснику	ВДК-3		
Перевірка інформації про випуски акцій	Впевнитись у правильності підготовки інформації про випуски акцій	Дані про частку у статутному капіталі	ВДК-4		
Перевірка інформації про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі	Впевнитись у правильності підготовки інформації про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі	Дані про кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, Дані про кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі	ВДК-5		

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 4. Робочий документ

ВДК-1— Перевірка інформації щодо участі емітента в створенні юридичних осіб

Період	За даними підприємства	За даними контролю					Виявлені відхилення
		Найменування	Організаційно-правова форма	Код за ЄДРПОУ	Місцезнаходження	Опис	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 5. Робочий документ ВДК-2— Перевірка інформації про володіння посадовими особами емітента акціями емітента

Період	За даними підприємства	За даними контролю						Виявлені відхилення
		Посада	Прізвище, ім'я, по батькові	Кількість акцій (шт.)	Від загальної кількості акцій (у відсотках)	Кількість за типами акцій		
						прості іменні	привілейовані іменні	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 6. Робочий документ ВДК-3—

Перевірка інформації про засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій (часток, паїв)

Період	За даними підприємства	За даними контролю				Виявлені відхилення
		Найменування юридичної особи засновника та/або учасника	Ідентифікаційний код юридичної особи засновника та/або учасника	Місцезнаходження	Відсоток акцій (часток, паїв), які належать засновнику та/або учаснику (від загальної кількості)	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 7. Робочий документ ВДК-4— Перевірка інформації про випуски акцій

Період	За даними підприємства	За даними контролю										Виявлені відхилення
		Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Найменування органу, що зареєстрував випуск	Міжнародний ідентифікаційний номер	Тип цінного паперу	Форма існування та форма випуску	Номінальна вартість акцій (грн)	Кількість акцій (штук)	Загальна номінальна вартість (грн)	Частка у статутному капіталі (у відсотках)	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 8. Робочий документ ВДК-5— Перевірка інформації про загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі

Період	За даними підприємства	За даними контролю								Виявлені відхилення
		Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Міжнародний ідентифікаційний номер	Кількість акцій у випуску (шт.)	Загальна номінальна вартість (грн)	Загальна кількість голосуючих акцій (шт.)	Кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено (шт.)	Кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі (шт.)	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 9. Відомість реєстрації операцій, що приводять до збільшення додатково внесеного капіталу

Дата	Операція	Збільшення додаткового внесеного капіталу				Разом
		розміщення акцій за вартістю, вищою за номінальну	придбання чи продаж викуплених акцій за ціною, нижчою за номінальну вартість або попередньо виплачену вартість (під час ведення обліку методом номінальної вартості)	продаж викуплених акцій за ціною, вищою за вартість придбання (під час ведення обліку методом затрат).	Отримання в дарунок раніше розміщених акцій чи інших активів	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 10. Відомість реєстрації операцій, що можуть приводити до збільшення додатково внесеного капіталу

Дата	Операція	Збільшення додаткового внесеного капіталу					Разом
		конвертація конвертованих привілейованих акцій	анулювання відкличних привілейованих акцій	конвертація конвертованих облігацій	дооцінка активів	безоплатне одержання необоротних активів.	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 11. Відомість реєстрації операцій, що приводять до зменшення додатково внесеного капіталу

Дата	Операція	Зменшення додаткового внесеного капіталу			Разом
		розміщення акцій за вартістю, нижчою за номінальну	придбання чи продаж викуплених акцій за ціною, вищою за номінальну вартість або попередньо виплачену вартість (під час ведення обліку методом номінальної вартості)	продаж викуплених акцій за ціною, нижчою за вартість придбання (під час ведення обліку методом затрат).	

Джерело: розроблено авторами.

Таблиця 12. Відомість реєстрації операцій, що можуть приводити до зменшення додатково внесеного капіталу

Дата	Операція	Зменшення додаткового внесеного капіталу				Разом
		конвертація конвертованих привілейованих акцій	анулювання відкличних привілейованих акцій	уцінка необоротних активів	вибуття необоротних активів.	

Джерело: розроблено авторами.

На даний час, не усі бланків, які використовують для обліку та оподаткування власного капіталу є встановлена форма, тому їх складають вручну у довільній формі. Для удосконалення обліку та оподаткування статутного та додаткового капіталу пропонуємо форми Відомостей про реєстрації операцій, що приводять до збільшення та зменшення додатково внесеного капіталу для розкриття інформації (таблиці 10—12).

ВИСНОВКИ

У роботі розроблено методичні підходи до проведення контролю, які, на відміну від існуючих, включають: анкету, загальний план контролю статутного та додаткового капіталу, програму контролю та робочі документи контролера до кожної процедури. Запропоновані документи з перевірки інформації щодо; участі емітента в створенні юридичних осіб, володіння посадовими особами емітента акціями емітента, засновників та/або учасників емітента та відсоток акцій, випуски акцій, загальну кількість голосуючих акцій та кількість голосуючих акцій, права голосу за якими обмежено, а також кількість голосуючих акцій, права голосу за якими за результатами обмеження таких прав передано іншій особі. Це дає можливість здійснити контроль статутного та додаткового капіталу більш детально, послідовно, структуровано та логічно. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз та на їх підставі приймати правильні управлінські рішення.

З метою удосконалення обліку та оподаткування статутного та додаткового капіталу запропоновані форми Довідкових відомостей про реєстрації операцій, що приводять до збільшення та зменшення додатково внесеного капіталу для розкриття інформації. Це допоможе скоротити час на формування та обробку первинних документів з обліку статутного та додаткового капіталу, попередить можливість пропуску будь-якої інформації, так як будуть застосовуватися у роботі шаблони документів вже з сформованим переліком реквізитів.

Література:

1. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 184 с.
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 190 с.
3. Меліхова Т.О., Ніколаєнко Н.С. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. Економіка та держава, 2017. № 1. С. 51—55.
4. Меліхова Т.О., Манойло Т.В. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ. Вісник Дніпропетровського національного університету. Серія "Економіка". Дніпропетровськ: 2014, Вип. 3. № 10/1. Т. 22. С. 158—164.
5. Макаренко А.П., Меліхова Т.О. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2016. № 6. С. 164—171.
6. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2018. 632 с.
7. Макаренко А.П. Державний фінансовий контроль / А.П. Макаренко, І.Я. Максименко, Т.О. Меліхова, О.П. Зоря навч. посібник для внз: [гриф ЗДІА] — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 280 с.
8. Maksymenko I., Melikhova T. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies, Volume 3 Number 5. Riga: Publishing House "Baltija Publishing", 2017, P. 268—275.
9. Maksymenko I., Melikhova T., Zorya O., Fatiukha N., Chumak O. Fiscal audit development in the system of budget process management. Academy of Accounting and Financial Studies journal, 2018. vol. 22, is. 6, 7 p.
10. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Подמשальська Ю.В., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 602 с.

11. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Інформаційна база заповнення спрощеної звітності — інструмент управління та фінансової безпеки. Часопис економічних реформ. 2014. № 1. С. 26—32.

12. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою безпекою. Економічний вісник університету. 2014. Вип. 22 (1). С. 85—95.

13. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник: рек. вченою радою ЗДІА. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 260 с.

14. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за денною та заочною формою навчання, Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.

15. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за денною та заочною формою навчання, Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.

16. Макаренко А. П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник: рек. вченою радою ЗДІА. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 260 с.

17. Меліхова Т.О. Аналіз наявних методик оцінки рівня економічної безпеки підприємства для проведення сучасної діагностики його фінансового стану. Інноваційна економіка. 2018. № 1—2. URL: <http://www.inneco.org/index.php/inneco/article/view/255>

26. Меліхова Т. О. Оцінювання ймовірності банкрутства з метою підвищення фінансового стану підприємства. Агросвіт. 2019. № 10. С. 11—18. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.10.11

18. Меліхова, Т.О. (2019). Аналіз фінансового стану та виявлення загроз як засіб прогнозування ймовірності банкрутства промислового підприємства. REVIEW OF TRANSPORT ECONOMICS AND MANAGEMENT, (1(17), 48-57. [https://doi.org/10.15802/rtem.v0i1\(17\).176496](https://doi.org/10.15802/rtem.v0i1(17).176496)

19. Меліхова Т. О., Меліхов Є. В. Напрями протидії та ефективної боротьби з рейдерськими захопленнями в системі аудиту інформаційної безпеки. В кн.: Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика

/ За загальною редакцією Воронкова В. Г., Метеленко Н. Львів — Торунь: Liha-Pres. 2023. С. 464—533. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/225>. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-319-7-9>

20. Феофанов, А.К., Меліхов, Є.В. Фінансовий аналіз на підставі проведеної аналітичної роботи для вирішення управлінських завдань на мікроекономічному рівні в системі корпоративної соціальної відповідальності. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 3. С. 92—96. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.92>

21. Макаренко, А.П., Меліхов, Є.В. Удосконалення автоматизації обліку та аудиту виробничих запасів в системі управління підприємством для підвищення ефективності господарської діяльності. Агросвіт. 2023. № 20. С. 37—43. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.20.37>

References:

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), Audyt [Audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

2. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2015), Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51—55.

4. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2014), "Problematic aspects of the registration of the TMC and the equipment when attributed to capital investments in accordance with P (C) BO and IFRS", *Visnyk Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu. Seriya 'Ekonomika'*, vol. 10/1, pp. 158—164.

5. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016), "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164—171.

6. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanyie, kontrol', efektyvnist'* [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency], Kherson, Ukraine.

7. Makarenko, A.P. Maksymenko, I. YA. Melikhova, T. O. and Zorya, O.P. (2017), *Derzhavnyy finansovyy kontrol'*, [State financial control], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

8. Maksymenko, I. and Melikhova, T. (2017), "Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine", *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 3, No. 5, pp. 268—275.

9. Maksymenko, I. Melikhova, T. Zorya, O. Fatiukha, N. and Chumak, O. (2018), "Fiscal audit development in the system of budget process management", Academy of Accounting and Financial Studies journal, vol. 22, pp. 6, 7.

10. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. Podmeshalska, Y.V. and Chakalova, N.S. (2018), Bukh-halterskyy oblik: navch.-metod. posibnyk [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

11. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Information base for filling in simplified reporting — a tool for management and financial security", Chasopys ekonomichnykh reform, vol. 1, pp. 26—32.

12. Makarenko, A. P. Melikhova, T. A. and Chakalova, N. S. (2014), "Improving accounting records in order to manage the enterprise in a timely manner and monitor its financial security", Ekonomichnyy visnyk universytetu, vol. 22 (1), pp. 85—95.

13. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

14. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2020), Teoriya i metody dokumentuvannya v obliku ta audyti [Theory and methods of documentation in accounting and auditing], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

15. Makarenko, A.P., Melikhova, T. O. and Chakalova, N.S. (2020), Teoriya i metody dokumentuvannya v obliku ta audyti [Theory and methods of documentation in accounting and auditing], ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

16. Makarenko, A.P., Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

17. Melikhova, T.O. (2018), "Analysis of available methods for assessing the level of economic security of an enterprise for conducting modern diagnostics of its financial condition", Innovatsiyna ekonomika, Vol. 1—2, available at: <http://www.inneco.org/index.php/innecoua/article/view/255> (Accessed 23 Jan 2024).

18. Melikhova, T. (2019), "Bankruptcy probability estimation to improve the financial condition of the enterprise", Agrosvit, vol. 10, pp. 11—18. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.10.11

19. Melikhova, T. O. (2019), "Analysis of the financial condition and identification of threats as

a means of forecasting the probability of bankruptcy of an industrial enterprise", Review of transport economics and management, vol. 1 (17), pp. 48—57. [https://doi.org/10.15802/rtem.-v0i1\(17\).176496](https://doi.org/10.15802/rtem.-v0i1(17).176496)

20. Melikhova, T. and Melikhov, E. (2023), "Directions of countering and effective fighting against raiders in the information security audit system", Tsyfrova transformatsiia promyslovoho menedzhmentu: teoriia i praktyka [Digital transformation of industrial management: theory and practice], Torun: Liha-Pres, Lviv, Ukraine, pp. 464—533, available at: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/225> (Accessed 23 Jan 2024). DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-319-7-9>

21. Feofanov, L. and Melikhov, E. (2024), "Financial analysis based on the analytical work carried out to solve managerial tasks at the micro-economic level in the system of corporate social responsibility", Investments: practice and experience, vol. 3, pp. 92—96. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.92>

22. Makarenko, A. and Melikhov, E. (2023), "Improvement of the automation of accounting and auditing of production stocks in the enterprise management system to increase the efficiency of economic activity", Agroworld, vol. 20, pp. 37—43. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.20.37>

Стаття надійшла до редакції 09.03.2024 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б») Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663